

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נשים, צריכה וזהות ביפן המודרנית - 46850

תאריך עדכון אחרון 06-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי אסיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר הלנה גרינשפון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: helena.grinshpun@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס נעסוק בסוגיות חברתיות ותרבותיות הקשורות למגדר, צריכה וזהות ביפן העכשווית. נתמקד בשני תחומים עיקריים בהם סוגיות אלו באות לידי ביטוי מובהק: תחום המשפחה, המהווה ספירה פרטית, ותחום הצריכה, המהווה ספירה ציבורית. במהלך הקורס נבחן מספר פרקטיקות מחיי היומיום ביפן, ונגתח אותן כתבניות טעונות ערכים ואידאולוגיות.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להציג פרספקטיבה אנתרופולוגית על תפקידים ויחסים מגדריים ביפן, כמו גם על נורמות חברתיות העומדות מאחוריהם וההקשר ההיסטורי בו עוצבו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנטים יכירו לעומק כמה מן האספקטים הפחות מוכרים של החברה והתרבות היפנית וירכשו פרספקטיבה חדשה על מוסדות וערכים המעצבים את פניה של החברה הזו. הקורס יקנה כלים לניתוח שיסייעו במחקר אקדמי בתחומים השונים של מדעי הרוח והחברה.

דרישות נוכחות (%) :
נוכחות חובה

שיטת ההוראה בקורס: השיעור יהיה בנוי מהצגת הנושא ע"י המורה ודיון פרטני בנושא בהתבסס על החומר הביבליוגרפי.

הביבליוגרפיה של הקורס מהווה מאגר מאמרים שממנו נבחר סוגיות לעיסוק מעמיק בהתאם לנושאי המחקר של הסטודנטים. כל סטודנט יתבקש להציג רפרט בנושא שיבחר לכתוב עליו את העבודה הסופית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מחקר אנתרופולוגי של יפן: מגמות ואילוצים
2. צריכה וזהות: סקירה תאורטית
3. נשים ביפן: מבט היסטורי
4. נשים בספירה הפרטית (מאמרים לבחירה): אידיאל ה"אישה טובה אם חכמה"; אמהות וחלוקת תפקידים במשפחה; נשים וגוף; מזון ומגדר
5. נשים בספירה הציבורית (מאמרים לבחירה): מדיניות וחקיקה; תעסוקה; מעורבות חברתית ואזרחית; שפה ודימויים בתקשורת; תרבות הצריכה; נשים כ"אחר" חברתי
6. גברים וגבריות

חומר חובה לקריאה:

-
- Takami Kuwayama (2004), "Representations of Japan in American Anthropology Textbooks", in *Native Anthropology*, pp. 115-146
- Eric Arnould and Craig Thompson (2005), "Consumer Culture Theory (CCT): Twenty Years of Research", *Journal of Consumer Research*, vol. 31, pp. 868-882
- Antoine Hennion (2007), "Those Things That Hold Us Together: Taste and Sociology", *Cultural Sociology*, vol. 1:1, pp. 97-114
- Robert Smith (1981), "Japanese Village Women- Suye Mura", *Journal of Japanese Studies*, vol. 7, pp. 259-284
- Tomoko Yoda (2000), "The Rise and Fall of Maternal Society", *The South Atlantic Quaterly*, vol. 99, pp. 865-902
- Katline Uno (1993), "Death of Good Wife Wise Mother?", *Postwar Japan as history*, pp. 293-324
- Susan Holloway (2010), "What is a Wise Mother?", *Women and Family in Contemporary Japan*, pp. 38-71
- Ofra Goldstein-Gidoni (2012), "The New Happy Housewife of Post-bubble Japan, Housewives of Japan", pp. 147-184
- Katarzyna Cwiertka (2006), "Reforming Home Meals", *Modern Japanese Cuisine: Food, Power, and National Identity*, pp. 87-115
- Klara Seddon (2012), "Bento blogs: Japanese Women's Expression in Digital Food Culture", *Women & Performance: A Journal of Feminist Theory*, vol. 21:3, pp. 301-319
- Aiko Kojima (2011), "Responsibility or Right to Eat Well: The Food Education Campaign in Japan", *Japan SJEEA*, pp. 48-63
- Sally Hastings (2011), "A Dinner Party is Not a Revolution", in *Manners and Mischief*, pp. 95-109
- Sheldon Garon (2000), *Luxury is the Enemy: Mobilizing Savings and Popularizing Thrift in Wartime Japan*, *Journal of Japanese Studies*, vol. 26:1, pp. 41-78
- Andrew Gordon (2007), "Consumption, Leisure and the Middle Class in Transwar Japan", in *Social Science Japan Journal*, pp. 1-21
- Keiron Bailey (2007), "Akogare, Ideology, and 'Charisma Man' Mythology: Reflections on Ethnographic Research in English Language Schools in Japan", *Gender, Place & Culture: A Journal of Feminist Geography*, vol. 14:5, 585-608

-
- Miyako Inoue (2002), "Gender, Language, and Modernity", in *American Ethnologist*, vol. 29, pp. 392-422
- Akiko Uchiyama (2014), "Akage no An in Japanese Girl Culture: Muraoka Hanako's translation of *Anne of Green Gables*", *Japan Forum*, vol. 26:2, pp. 209-223
- Hiroko Storm (1992), "Women in Japanese Proverbs", in *Asian Folklore Studies*, vol. 51:2, pp. 167-182.
- Barbara Hartley (2008), "Performing the Nation: Magazine Images of Women and Girls in the Illustrations of Takabatake Kashō, 1925-1937", *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 16.
- Brian Moeran (1995), "Reading Japanese in *Katei Gaho*: The Art of Being an Upperclass Woman", in *Women Media and Consumption in Japan*, pp. 111-142
- Ulrike Wöhr (1999), "Discourses on Media and Modernity: Criticism of Japanese -Women's Magazines in the 1920s and Early 1930s", in *Gender and Modernity: Re reading Japanese Women's Magazines*, pp. 15-37
- Uma Rani (2006), "Economic Growth, Labour Markets and Gender in Japan", *Economic and Political Weekly*, vol. 41:1, pp. 4369-4377
- Lynne Nakano (2000), "Volunteering as a Lifestyle Choice: Negotiating Self Identities in Japan", *Ethnology*, vol. 39, pp. 93-107
- Elizabeth Harrison and Igeta Midori (1995), "Women's Responses to Child Loss in Japan: The Case of 'Mizuko Kuyō'", *Journal of Feminist Studies in Religion*, vol. 11:2, pp. 67-100.
- Jan Bardsley and Hiroko Hirakawa (2005), "Branded: Bad Girls Go Shopping", in *Bad Girls of Japan*, pp. 111-127
- Millie Creighton (1994), "Edutaining" Children: Consumer and Gender Socialization in Japanese Marketing", in *Ethnology*, vol. 33:1, pp. 35-52
- Vera Mackie (2014), "Science, Society and the Sea of Fertility: New reproductive technologies in Japanese popular culture", *Japan Forum*, vol. 26:4, pp. 441-461
- Amanda Seaman (2011), "Making and Marketing Mothers", in *Manners and Mischief*, pp. 156-177
- Kathleen Pike and Amy Borovoy (2004), "The Rise of Eating Disorders in Japan: Issues of Culture", *Culture, Medicine and Psychiatry*, vol. 28, pp. 493-531

-
- Laura Spiegelvogel (2010), "Selfishly Skinny or Selflessly Starving", in *Working out in Japan*, pp. 174-205.
- Emiko Taniguchi & Hye Eun Lee (2012), "Cross-Cultural Differences between Japanese and American Female College Students in the Effects of Witnessing Fat Talk on Facebook", *Journal of Intercultural Communication Research*, vol. 41:3, pp. 260-278
- Ian Bardsley (2012), "The New Woman Meets the Geisha: The Politics of Pleasure in 1910's Japan," *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 29.
- Elise Tipton (2002), "Pink Collar Work: The Café Waitress in Early Twentieth Century Japan", *Intersections: Gender, History and Culture in the Asian Context*, Issue 7.
- Elise Tipton (2005), "Sex in the City: Chastity vs. free love in interwar Japan", *Intersections: Gender, History and Culture in the Asian Context*, Issue 11
- Karen Kelsky (1999), "Gender, Modernity, and Eroticized Internationalism in Japan", *Cultural Anthropology*, vol. 14:2, pp. 229-255
- Kaoru Aoyama (2015), "The Sex Industry in Japan: The Danger of Invisibility", *Routledge Handbook of Sexuality Studies in East Asia*, pp. 281-194
- Ofra Goldstein-Gidoni (1999), "Kimono and the Construction of Gendered and Cultural Identities", *Ethnology*, vol. 38, pp. 351-370
- Mikiko Ashikari (2003), "Urban Middle-Class Japanese Women and Their White Faces: Gender, Ideology, and Representation", in *Ethos* vol. 31:1, pp. 3-37
- David Leheny (2006), "Whatever It Is, It's Bad, So Stop It", in *Think Global, Fear Local: Sex, Violence and Anxiety in Contemporary Japan*, pp. 49-84
- Miriam Silverber (2003), "The Modern Girl as Militant" in *Erotic Grotesque Nonsense: The Mass Culture of Japanese Modern Times*, pp. 51-72
- Romit Dasgupta (2010), "Globalization and the Bodily Performance of "Cool" and "Un-cool" Masculinities in Corporate Japan, *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 23.
- Yumiko Iida (2005), "Beyond the 'Feminization of Masculinity': Transforming Patriarchy with the 'feminine' in contemporary Japanese youth culture", *Inter-Asia Cultural Studies*, vol. 6:1, 56-74

Emma Cook (2013), "Expectations of Failure: Maturity and Masculinity for Freeters in Contemporary Japan", *Social Science Japan Journal*, vol. 16:1, pp 29-43.

Kenichi Kumagai (2012), "Herbivorous Boy, Otaku, or Petit-Nationalist? Floating Japanese Men, Masculinity and National Integrity", *Cool New Asia*, pp. 71-82

חומר לקריאה נוספת:

הסילבוס מהווה מאגר קריאה ממנו החומר הספציפי יבחר בהתאם לסוגיות שבדין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: